

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 04.03.2020

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

Rönesans Holding ve Cezayir'in milli enerji şirketi olan Sonatrach'ın ortak olduğu Ceyhan Polipropilen Üretim A.Ş. tarafından Ceyhan Mega Petrokimya Endüstri Bölgesi'nde polipropilen üretim tesisi kurulacaktır. Eylül 2019'da imzaları atılmış olan, 1.2 Milyar Dolar yatırımla 67 hektar alan üzerine kurulacak ve yıllık 450 bin ton polipropilen üretim kapasitesine sahip olacak tesisin 2023 yılında tamamlanması hedeflenmiştir.

Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Çalışması (ÇSED) kapsamında Adana'da bulunan çeşitli kurum ve kuruluşlara tesise dair bilgilendirme dökümanı gönderilmiş, projeye dair düşünceleri alınmıştır. İnsan Hakları Derneği (İHD) Adana Şubesi Ekoloji Komisyonu konu ile ilgili hazırladığı raporu şirkete iletmiştir. Raporda; tesisin hangi işlemlerle, nasıl bir üretim yapacağına dair yeterli bilginin yer almadığı, tüm dünya denizleriyle birlikte Türkiye denizlerinin de makro ve mikroplastik kirlilikten oldukça fazla etkilenmekte olduğu, her yıl insanların ihtiyacından milyonlarca ton fazla plastik üretildiği ve bilim insanlarınca plastiğin “çağımızın vebası” olarak adlandırıldığı, Birleşmiş Milletler Çevre Programı'nın verilerine göre denizlerde kilometrekare başına 13 bin ton plastik çöp bulunduğu, bu durumun

ekosistem ve doğal yaşam için büyük bir tehlike oluşturmakta olduğu ve Akdeniz'in çok yakında 'plastik denizi' olarak anılacağı uyarısında bulunulmuştur.

WWF (Dünya Doğayı Koruma Vakfı) tarafından hazırlanan rapora göre Akdeniz'e bırakılan plastik atıkların en önemli kısmı (günde 144 ton) Türkiye kaynaklıdır. Yapılan hesaplara göre bu hızla gidilirse, 2050 yılında tüm denizlerde yaşayan canlıların toplamından daha fazla plastik bulunur hale gelecektir. Plastik, büyük oranda bir fosil yakıt olan petrolden üretilmektedir. Bu yüzden üretilirken de karbon kirliliğine neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ceyhan Propan Dehidrojenasyon (PDH) ve Polipropilen Üretimi Projesi'nde yakıt olarak doğalgaz mı kullanılacaktır? Doğalgaz kullanılacaksa miktarı ne olacaktır?
2. Tesiste hangi zararlı baca gazları çıkacak ve ne tür filtre sistemi kullanılacaktır? Söz konusu gazların ne kadarı zararsız hale getirilebilecektir?
3. Soğutma suyu olarak yeraltı suyu mu kullanılacaktır? Miktarı ne kadar olacaktır? Proses sonucu kullanılan suyun ısı artışı ne kadar olacaktır? Soğutma suyunda bazı kimyasallar bulunacak mıdır? Kullanılan soğutma suyu nereye deşarj edilecektir?
4. Atık havuzunda toplanacağı söylenen çamurun kimyasal yapısı ne olacaktır?
5. Tesiste polipropilen üretimi sonucu çıkacak tehlikeli atıklar ve kimyasal atıkların özelliği, yapısı nedir? Bu konuda Bakanlığınız tarafından hangi önlemler alınacaktır?
6. Tesiste kullanılacak yanıcı maddeler nelerdir? Bu yanıcı maddeler nasıl depolanacaktır? Bu konuda nasıl tedbirler alınacaktır?
7. Kalıcı organik kirleticiler ve pestisitler, önemli kirleticiler olarak İskenderun körfezindeki canlıların dokularında tespit edilmiştir. Kurulacak tesisle birlikte artacak olan pelet kirliliği, canlıların sağlığını tehdit edecektir. Bunu önlemek adına Bakanlığınızın çalışmaları var mıdır?
8. Projenin planlanan uygulama alanının yakın çevresinde ağır endüstriyel formda faaliyetlerin olması, ilgili alanın çevresindeki su kaynaklarının aşırı kullanımı problemini arttıracaktır. Bu konuda doğayı merkeze alan çözüm odaklı adımlar atılacak mıdır?
9. Akdeniz'e Türkiye'den bırakılan plastik atıklarla ilgili önleyici tedbirler alınması Bakanlığınızca planlanmakta mıdır?
10. Türkiye'de plastik üretimi yapan kaç tesis vardır? Yeni tesisler kurulması planlanmakta mıdır?